

شورای سیاست‌گذاری حوزه‌های علمیّه خواهران

مرکز مدیریت حوزه‌های علمیّه خواهران

معاونت پژوهش

تحقیق پایانی سطح سه (کارشناسی ارشد)

عنوان

تبیین حقیقت نفس از دیدگاه

امام علی (علیه السّلام)

استاد راهنما

حجّت الاسلام والمسلمین آقای مصطفی عزیزی

استاد مشاور

حجّت الاسلام والمسلمین آقای مهدی زندیه

نگارنده

طاهره حری

بهار ۱۳۹۵

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

شورای سیاست‌گذاری حوزه‌های علمیّه خواهران

مرکز مدیریت حوزه‌های علمیّه خواهران

معاونت پژوهش

تحقیق پایانی سطح سه (کارشناسی ارشد)

عنوان

تبیین حقیقت نفس از دیدگاه

امام علی (علیه السّلام)

استاد راهنما

حجّت الاسلام والمسلمین آقای مصطفی عزیزی

استاد مشاور

حجّت الاسلام والمسلمین آقای مهدی زندیه

نگارنده

طاهره حری

بهار ۱۳۹۵

تحمیدیه

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانَا لِهَذَا وَ
مَا كُنَّا لِنَهْتَدِيَ لَوْ لَا أَنْ هَدَانَا
اللَّهُ^ع ؛ ستایش مخصوص خداوندی است که ما
را به این (همه نعمتها) رهنمون شد و
اگر خدا ما را هدایت نکرده بود ، ما
(به اینها) راه نمی‌یافتیم !

کتاب‌شناسی پژوهش

- کتب :

* قرآن کریم

* نهج البلاغه

۳. ابن ابی جمهور ، محمد بن زین الدین ، عوالی اللئالی العزیزیه فی الأحادیث الدینیّه ، قم : دار سید الشهداء ، ۱۴۰۵ .

۴. ابن ابی الحدید ، عزالدین ابوحامد ، شرح نهج البلاغه ، قم : کتابخانه عمومی آیت الله مرعشی ، ۱۴۰۴ ق .

۵. ابن بابویه ، محمد ، خصال ، تصحیح علی اکبر غفاری ، قم : جامعه مدرسین ، ۱۳۶۲ ش .

۶. ابن سینا ، اشارات و تنبیهات ، شرح خواجه نصیرالدین طوسی ، ج ۳ ، قم : نشر بلاغت ، ۱۳۷۵ .

۷. _____ ، الشفاء ، تحقیق : جورج قنوتی و سعید زاید ، القاہرہ : المکتبہ العربیہ ، ۱۳۹۵ ق .

۸. ابن فارس ، احمد ، معجم مقاییس اللغه ، قم : انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم ، ۱۴۰۴ ق .

۹. ابن منظور ، محمد بن مکرم ، لسان العرب ، بیروت : دارصادر ، ۱۴۱۴ هـ . ق .

۱۰. ارسطو ، درباره نفس ، ترجمه و تحشیه علیمراد داودی ، تهران : حکمت ، ۱۳۷۸ .

۱۱. الموسوی الخمینی ، روح الله ، شرح حدیث جنود عقل و جهل ، قم : مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی ، ۱۳۸۲ ش .

۱۲. پهلوانیان ، احمد ، رابطه نفس و بدن از نظر ملاصدرا ، قم : بوستان کتاب ، ۱۳۸۷ .

۱۳. تمیمی آمدی ، عبدالواحد ، غررالحکم و دررالکلم ، تصحیح سید مهدی رجائی ، چاپ دوم ، قم : دارالکتاب الاسلامی ، ۱۴۱۰ ق .

۱۴. جوادی آملی ، عبدالله ، تفسیر تسنیم ، قم : اسراء ، ۱۳۸۹ .

۱۵. _____ ، مبادی اخلاق در قرآن ، قم : اسراء ، ۱۳۸۷ .

۱۶. _____ ، منزلت عقل در هندسه معرفت دینی ، قم : اسراء ، ۱۳۹۳ .

۱۷. حاجی پور ، حسین ، و سید محمدجواد حسینی ، قرآن و مبانی گفتگو ، قم : نشر سوق ، ۱۳۹۲ش .
۱۸. حسن زاده آملی ، حسن ، شرح عیون مسائل نفس ، تهران : امیرکبیر ، ۱۳۸۵ .
۱۹. خاتمی ، احمد ، فرهنگ علم کلام ، تهران : صبا ، ۱۳۷۰ .
۲۰. خوانساری ، جمال‌الدین محمد بن حسین ، شرح غررالحکم و دررالکلم ، هفت جلدی دانشگاه تهران ، ۱۳۶۶ .
۲۱. دانش شهرکی ، حبیب الله ، عقل از نظر قرآن و حکمت متعالیه ، قم : انتشارات بوستان کتاب ، ۱۳۸۷ .
۲۲. دهخدا ، علی اکبر ، لغتنامه دهخدا ، تهران : مؤسسه انتشاراتی و چاپ دانشگاه تهران ، ۱۳۷۷ .
۲۳. راغب اصفهانی ، حسین بن محمد ، المفردات فی غریب القرآن ، دمشق ، بیروت : دارالعلم - الدار الشامیه ، ۱۴۱۲ هـ . ق .
۲۴. زبیدی ، محمدمرتضی ، تاج العروس من جواهر القاموس ، بیروت : دار الفکر ، ۱۴۱۴ ق .
۲۵. سبزواری ، ملاهادی ، شرح الأسماء الحسنی ، تهران : انتشارات دانشگاه تهران ، ۱۳۷۲ .
۲۶. سجّادی ، جعفر ، فرهنگ معارف اسلامی ، تهران : انتشارات دانشگاه تهران ، ۱۳۷۳ .
۲۷. سماهیجی ، عبدالله بن صالح ، الصحیفه العلویه و التحفه المرتضویه ، ترجمه رسولی ، چاپ سوّم ، تهران : انتشارات اسلامی ، ۱۳۹۶ ق .
۲۸. سید رضی ، نهج البلاغه ، ترجمه و شرح فیض الاسلام ، چاپ پنجم ، تهران : فقیه ، ۱۳۷۹ .
۲۹. سید رضی ، محمدبن حسین شریف ، نهج البلاغه ، ترجمه : محمد دشتی ، قم : بوستان کتاب ، ۱۳۸۶ .
۳۰. شریعتی ، محمدباقر ، معاد در نگاه وحی و فلسفه ، تهران : دانشگاه تهران ، چاپ دوّم ، ۱۳۶۳ .
۳۱. شیخ اشراق ، شهاب‌الدین سهروردی ، مجموعه آثار فارسی شیخ اشراق ، تصحیح : سید حسین نصر ، بی جا ، انستیتوی پژوهش‌های علمی در ایران ، ۱۳۴۸ .
۳۲. شیخ مفید ، الإختصاص ، قم : کنگره جهانی شیخ مفید ، ۱۴۱۳ ق .
۳۳. صلیبا ، جمیل ؛ منوچهر صانعی دره‌بیدی ، فرهنگ فلسفی ، تهران : حکمت ، ۱۳۶۶ .

۳۴. طباطبائی ، محمدحسین ، المیزان فی تفسیرالقرآن ، قم : دفتر انتشارات اسلامی جامعه مدرسین حوزه علمیه قم ، ۱۴۱۷ ق .
۳۵. _____ ، ترجمه المیزان ، ترجمه محمدباقر موسوی همدانی ، قم : دفتر انتشارات اسلامی جامعه مدرسین حوزه علمیه قم ، ۱۳۷۴ ش .
۳۶. طبرسی (امین الاسلام) ، فضل بن حسن ، مجمع البیان فی تفسیرالقرآن ، تهران : ناصر خسرو ، ۱۳۷۲ .
۳۷. عاملی ، شیخ حر ، الجواهر السنیة فی الأحادیث القدسیة ، تهران : انتشارات دهقان ، ۱۳۸۰ ش .
۳۸. فیاضی ، غلامرضا ، علم النفس فلسفی ، بی جا ، انتشارات مؤسسه امام خمینی ، ۱۳۸۹ .
۳۹. فیومی ، احمد بن محمد ، المصباح المنیر ، قم : مؤسسه دارالهجره ، ۱۴۱۴ ق .
۴۰. قرشی ، علی اکبر ، قاموس قرآن ، تهران : دارالکتب الاسلامیه ، ۱۳۷۱ .
۴۱. فراهیدی ، خلیل بن احمد ، کتاب العین ، قم : هجرت ، ۱۴۱۰ هـ . ق .
۴۲. قمی ، عباس ، سفینه البحار و مدینه الحکم و الآثار ، قم : اسوه ، ۱۴۱۴ ق .
۴۳. کلینی ، محمد بن یعقوب ، کافی ، تصحیح : علی اکبر غفاری ، تهران : انتشارات اسلامی ، ۱۴۰۷ ق .
۴۴. _____ ، کافی ، قم : دار الحدیث ، ۱۴۲۹ ق .
۴۵. مجلسی ، محمدباقر ، بحارالانوارالجامعة الدرر اخبار الائمة الاطهار ، تهران : اسلامی ، بی تا .
۴۶. مصباح یزدی ، محمدتقی ، پیش نیازهای مدیریت اسلامی ، قم : مؤسسه آموزشی امام خمینی ، ۱۳۶۷ .
۴۷. _____ ، شرح اسفار ، قم : نشر جامعه مدرسین ، سال ۱۳۸۰ ش .
۴۸. _____ ، معارف قرآن ، قم : مؤسسه امام خمینی ، ۱۳۸۶ .
۴۹. مصطفوی ، حسن ، التحقيق فی کلمات القرآن ، تهران : بنگاه ترجمه و نشر کتاب ، ۱۳۶۰ .
۵۰. مطهری ، مرتضی ، کلیات علوم اسلامی ، تهران : صدرا ، ۱۳۸۲ .
۵۱. مظفر ، محمدرضا ، منطق ، ترجمه : منوچهر صانعی دره بیدی ، چاپ اول ، بی جا ، حکمت ، شوال ۱۴۰۴ ق .
۵۲. مکارم شیرازی ، ناصر ، تفسیر نمونه ، تهران : دارالکتب الاسلامیه ، ۱۳۷۴ .

۵۳. _____ ، و همکاران ، پیام امام (شرح تازه و جامعی بر نهج البلاغه) ، تهران : دارالکتب الاسلامیه ، ۱۳۷۵ ش .
۵۴. ملاصدرا ، صدرالدین محمد شیرازی ، الحکمة المتعالیه فی اسفار العقلیه الاربعه ، ترجمه : محمد خواجهی ، تهران : انتشارات مولی ، ۱۳۷۸ .
۵۵. _____ ، الحکمة المتعالیه فی الاسفار الاربعه ، قم : انتشارات مصطفوی ، ۱۳۷۹ ق .
۵۶. _____ ، مفاتیح الغیب ، ترجمه محمدخواجهی ، تهران : مولی ، ۱۳۶۳ .
۵۷. _____ ، الشواهد الربوبیه ، تصحیح : جلال الدین آشتیانی ، تهران : مرکز نشر دانشگاهی ، ۱۳۶۰ .
۵۸. موسوی ، سید صادق ، تمام نهج البلاغه ، قم ، مؤسسه امام صاحب الزمان ، ۱۴۱۸ ق .
۵۹. نمازی شاهرودی ، علی ، مستدرک سفینه البحار ، تهران : بنیاد بعثت ، ۱۴۰۹ ق .
۶۰. هاشمی خویی ، میرزا حبیب الله ، منهاج البراعه فی شرح نهج البلاغه (خوئی) ، تهران : مکتبه الإسلامیه ، ۱۴۰۰ ق .

— مقالات :

۶۱. افضلی ، علی ، «سیلان روح پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) در دست حضرت علی (علیه السلام)» ؛ فصلنامه علمی - پژوهشی علوم حدیث ، ش ۵۵ .
۶۲. بهشتی ، محمد ، «کیفیت ارتباط ساحت‌های وجود انسان ، روش‌شناسی علوم انسانی» ، زمستان ۱۳۷۵ ، شماره ۹ .
۶۳. حاتمی ، محمدرضا ، «تعامل جسم و روان» ، معرفت ، دی ۱۳۸۹ ، شماره ۹۷ .
۶۴. حقانی زنجانی ، حسین ، «نگاهی به معانی نفس از دیدگاه اهل لغت و اخبار و احادیث» ، مکتب اسلام ، سال ۱۳۷۸ ، ش ۹ .
۶۵. خامنه‌ای ، سیدمحمد ، «نفس انسان» ، همایش جهانی پدیدارشناسی شهر رم ، جون ۲۰۰۱
- سایت بنیاد حکمت اسلامی صدرا
۶۶. شاکر ، محمدکاظم ، «وجوه معانی نفس در قرآن» ، پژوهش‌های فلسفی - کلامی ، شماره ۴ ، ۱۳۸۸ .
۶۷. شاهرخی ، احمد رضا ، «ارتباط نفس مجرد و بدن در فلسفه اسلامی» ، فصلنامه پژوهش های فلسفی - کلامی ، شماره ۱۳ و ۱۴

۶۸. عامری ،وحیده ، «بررسی تحلیلی مسأله تجرد نفس نزد سه فیلسوف بزرگ مسلمان (ابن سینا ، شیخ اشراق ، ملاصدرا)» فصلنامه فلسفه و کلام اسلامی ، شماره ۲۹- ۲۸ .

۶۹. نفیسی ، ابوتراب ، «عمل تفکر چگونه انجام می شود» ، درس هایی از مکتب اسلام ، شماره ۱۰ ، دی ماه ۱۳۷۵ .

-نرم افزار:

- ۷۰. جامع الاحادیث
- ۷۱. جامع التفاسیر.
- ۷۲. دانشنامه علوی
- ۷۳. کتابخانه حکمت اسلامی
- ۷۴. مجموعه آثار شهید مطهری